

**Sprawozdanie z realizacji
Programu wspierania rodziny
dla Gminy Miejskiej Jarosław za rok 2021**

Mając na uwadze dobro rodziny oraz ochronę małoletnich dzieci, w dniu **9 czerwca 2011 r. uchwalona została Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**, która weszła w życie 1 stycznia 2012 r.

Powyższy dokument kształtuje sferę działań państwa wobec rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, które mogą skutkować umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Ustawa reguluje zagadnienia dotyczące:

- profilaktyki środowiskowej dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej;
- zasad i form wspierania rodzin, które takie trudności chcą przezwyciężyć;
- rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także pomocy w usamodzielnieniu jej pełnoletnich wychowanków;
- procedur adopcyjnych;
- zasad finansowania systemu wsparcia rodziny w opiece nad dzieckiem, pieczy zastępczej i adopcji;
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W 2019 r. w systemie wspierania rodziny i pieczy zastępczej nastąpiła zmiana spowodowana wejściem w życie Ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw. Wprowadzono wówczas zmiany m.in.: w Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. po art. 113 dodaje się art. 113a w brzmieniu:

„Art. 113a. Na wniosek dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu socjalizacyjnego, dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu interwencyjnego, dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu specjalistyczno- terapeutycznego, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo- terapeutycznej oraz dyrektora interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, składany w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce położenia placówki lub ośrodka, na każde umieszczone w tych placówkach i ośrodkach dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Przepisy dotyczące dodatku wychowawczego stosuje się odpowiednio”.

Powyższa nowelizacja pozwoliła na objęcie dodatkowym wsparciem finansowym wszystkie dzieci przebywające w pieczy zastępczej, niezależnie od jej formy, dzięki czemu otrzymała ona dodatkowe wsparcie.

Do realizacji zadań gminy w zakresie wykonania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej upoważniony został Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu, a niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie **art. 179 ust. 1 tejże ustawy**. *Burmistrz zobowiązany jest do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań do dnia 31 marca każdego roku.*

Lista zadań zawarta w art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, daje możliwość stworzenia w gminie spójnego systemu pomocy dziecku oraz rodzinie.

Do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej przez:

- zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

4. finansowanie, a zatem:

- podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- kosztów związanych z udzielaniem pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, ponoszonych przez rodziny wspierające.

5. współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Działania jakie zostały zrealizowane w 2021 r. w odniesieniu do zadań własnych gminy wymienionych w art. 176 ustawy:

I. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Uchwałą Nr 519/XXXVIII/2021 Rady Miasta Jarosławia z dnia 8 listopada 2021 r. przyjęty został Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2022-2024.

II. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

W 2021 r. zatrudnialiśmy łącznie dwóch asystentów rodziny, którzy posiadali wymagane kwalifikacje. Osoby te skorzystały w roku ubiegłym z dwóch szkoleń. Pierwsze prowadzone przez Panią Izabelę Krasiejko pt.: *„Praca z rodziną biologiczną w celu odzyskania dzieci przebywających w pieczy zastępczej”* odbyło się 13 maja 2021 r. Celem szkolenia było zapoznanie asystentów rodziny z metodyką prowadzenia działań na rzecz określenia możliwości i gotowości rodziny biologicznej do odzyskania dzieci, prowadzenia działań na rzecz reintegracji, obszaru współdziałania z organizatorem pieczy zastępczej. Drugie szkolenie miało miejsce 22 czerwca 2021 r. pt.: *„Praca asystenta rodziny- krok w dobrym kierunku”*. Podczas szkolenia asystenci rodziny poznali zaawansowane formy wsparcia rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Powyższe szkolenia odbyły się w formie online.

III. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Asystent rodziny jest bardzo istotnym elementem systemu wspierania rodziny w środowisku. Może on zostać wprowadzony do rodziny, która przeżywa problemy opiekuńczo- wychowawcze na wniosek pracownika socjalnego lub na mocy

postanowienia sądu rodzinnego. Asystent rodziny jest profesją, którą wyróżniają kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny. Polegają przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z jednoczesnym zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

W roku 2021, rodziny wymagające wsparcia asystenta, mogły skorzystać z pomocy dwóch asystentów rodziny zatrudnionych na pełen etat którzy swoją pomocą objęli łącznie 23 rodziny.

Zatrudnienie asystentów rodziny dofinansowane było w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2021”, Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Dofinansowanie kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia za realizację zadania publicznego w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2021” dla asystentów rodziny miało formę jednorazowej nagrody finansowej.

Wsparciem asystentów rodziny, objętych zostało w 2021 r. łącznie **23 rodziny, (50 dzieci)**.

Wszystkie rodziny, objęte wsparciem asystenta, przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Ponadto, bardzo często nakładają się na to występujące w rodzinie patologie społeczne, jak: bezrobocie, alkoholizm czy przemoc w rodzinie. Powodami trudnej sytuacji życiowej rodzin wspieranych przez asystentów rodziny są także: niepełnosprawność, przewlekła choroba, ubóstwo, wyuczona bezradność oraz zaburzenia psychiczne.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

1. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, a także komfortu życia poprzez przekazywanie przez asystentów rodziny wskazówek i porad w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego:
 - instruktaż odpowiedniego sprzątanía mieszkania (sporządzenie rozkładu stałych czynności utrzymujących porządek w mieszkaniu, podział obowiązków na członków rodziny),
 - trening kulinarny (piramida żywieniowa, zasady zdrowego odżywiania),
 - trening kompetencji w zakresie dbania o zdrowie (edukacja i trening w zakresie profilaktyki zdrowotnej i higieny, zasady pielęgnacji dzieci),
 - edukacja w zakresie zachowania higieny (zasady przestrzegania higieny, czynności higieniczne, choroby związane z zaniedbaniem tej sfery życia),
 - edukacja w zakresie gospodarowania budżetem, analiza dochodów i wydatków, planowanie i monitorowanie wydatków, nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb,
 - uświadamianie niebezpieczeństw wynikających z podjęcia pożyczki gotówkowej w tzw. „parabankach”, zakupów na raty itp.,
 - edukacja w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami (sposoby oszczędzania wody, prądu, gazu itp.),
 - porządkowanie dokumentacji,- wykorzystywanie swoich możliwości i uprawnień w celu pozyskania dodatkowych dochodów,
 - pomoc w regulowaniu spraw urzędowych.
2. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych.

Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji życiowej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną, obejmujące m.in. wskazania dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe.
3. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:
 - poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic- dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć i wzajemnych potrzeb),

- trening psychoedukacyjny (radzenie sobie ze stresem, zniechęceniem, lękiem, bezsilnością i własnymi emocjami),
 - trening asertywności i budowania poczucia własnej wartości (zachowania asertywne w sytuacji prezentowania własnej opinii oraz reakcji na krytykę i atak),
 - praca nad usprawnieniem porozumiewania się w drodze dialogu, którego efektem będzie nabycie prawidłowych nawyków w zakresie mówienia i słuchania (rozmowy edukacyjne dotyczące używania odpowiedniego słownictwa adekwatnego do wieku i sytuacji),
 - wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci (informowanie o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej oferowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną w Jarosławiu).
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:
- działania na rzecz reintegracji rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu przez wszystkich domowników, wspólnego uczestnictwa w świętach rodzinnych),
 - poprawa relacji rodzic- dziecko (nauczanie o rolach w rodzinie- co należy do obowiązków rodziców oraz dzieci, rodzaje postaw rodzicielskich i konsekwencje ich stosowania ujawniające się w zachowaniu dziecka),
 - podtrzymanie i zacieśnianie więzi rodzinnych (utrzymywanie kontaktu z bliższą i dalszą rodziną, wspólne spędzanie czasu- gry i zabawy, spacerów itp.),
 - wdrażanie metod nagradzania oraz ponoszenia konsekwencji własnych decyzji,
 - motywowanie do aktywnego uczestniczenia w życiu szkolnym dziecka, a także utrzymywania systematycznego kontaktu z wychowawcą dziecka oraz pedagogiem szkolnym,
 - kontakt z kuratorem, pedagogiem, wychowawcą klasy, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, lekarzem, Policją.
5. Wspieranie aktywności społecznej rodzin, w roku 2021 nadal ograniczonej panującą na świecie Pandemią Covid-19.
6. Motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych:
- diagnoza predyspozycji zawodowych,
 - umożliwianie rozwoju w sferze zawodowej poprzez możliwość uczestnictwa w różnego rodzaju szkoleniach, kursach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy (np. warsztaty w obszarze aktywnego poszukiwania pracy, opracowanie dokumentów aplikacyjnych), a także w ramach projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich, jak projekt: „*Dzisiaj się uczysz jutro pracujesz*” w ramach Miejskiego Obszaru- Funkcjonalnego- MOF Jarosław-Przeworsk;
 - informowanie o odbywających się kursach zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, a także przez inne podmioty;
 - motywowanie do utrzymania aktywnego kontaktu z Powiatowym Urzędem Pracy.
7. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej:
- informowanie o sposobach poszukiwania pracy,
 - nauka pisania CV, listu motywacyjnego, życiorysu,
 - zasady autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej,
 - motywowanie do utrzymywania pracy poprzez rozmowy wspierające.
8. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych:

- asystenci rodziny informowali i zobowiązywali rodziny objęte wsparciem do uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez instytucje zaangażowane w pomoc rodzinom, w tym m.in. Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną.

9. Udzielenie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych. Psychoedukacja w pedagogice jest środkiem stosowanym przy wszelkiego typu trudnościach wychowawczych czy też trudnościach w funkcjonowaniu w społeczeństwie. Stosowana z powodzeniem w celach edukacyjnych, jak: kursy szybkiego czytania, zajęcia korekcyjne- kompensacyjne wspomagające rozwój przy wykorzystaniu aktywnych technik uczenia się.

W roku 2021 rodziny współpracujące z asystentem korzystały m.in.: z placówek wsparcia dziennego, Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, świetlic szkolnych, Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego oraz Ośrodka Wczesnej Interwencji.

10. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci:

- konsultacje dla rodziców (jak motywować dzieci do nauki, organizacja odpowiedniej przestrzeni edukacyjnej, rozmowy o antykoncepcji, konsultacje w związku z konsekwencjami złego zachowania i nagradzaniem dzieci, zacieśnianie więzi poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego),
- konsultacje dla dzieci (sposoby panowania nad emocjami, ćwiczenia na integrację rodzeństwa itp.).

Ponadto, w ramach swoich obowiązków każdy asystent rodziny jest zobowiązany zgodnie z Ustawą o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną, co odbywa się we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. W przypadku podejmowania działań na rzecz rodziny, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej asystent zobowiązany jest do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej z uwagi na konieczność skoordynowania działań z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

Asystent rodziny ma także obowiązek sporządzać okresowe oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku, a także monitorować funkcjonowanie rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. Asystenci rodziny podejmują również, w miarę potrzeb, działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - art. 8 ust. 3: *"Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego".*

Praca asystenta rodziny opiera się na bezpośrednim kontakcie z członkami rodziny w ich miejscu zamieszkania. W związku z powyższym częste wyjazdy w teren są niezbędne dla prawidłowej realizacji zadań asystentów. W roku 2021, pomimo panującej Pandemii Covid-19 asystenci rodziny przy zastosowaniu wszelkich środków ostrożności wykonywali swoje obowiązki.

2. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Rodzina, która przeżywa problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej może, przy współpracy asystenta rodziny, zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca jest to rodzina z bliskiego środowiska dziecka, czyli np. wujostwo lub sąsiedzi. Rodzina wspierająca pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

W roku 2021 w MOPS w Jarosławiu nie realizowano współpracy z żadną rodziną wspierającą.

3. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Tworzenie placówek wsparcia dziennego jest jednym z działań w ramach systemu opieki nad dzieckiem i wsparcia rodziny. Ich tworzenie należy do zadań własnych gminy- przygotowuje to samodzielnie lub zleca innemu podmiotowi. Placówki te wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji. Współpracują z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.

Na terenie miasta Jarosławia funkcjonuje **4 placówki wsparcia dziennego** działające w formie świetlic środowiskowych, są to:

- 1. Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Jarosławiu, ul. 3-go Maja 49, 37-500 Jarosław-** „Wspieranie działań profilaktyczno- wychowawczych w świetlicy środowiskowej U Kolpinga na terenie Dzielnicy nr 3”- ok. 60 miejsc w placówce, 20 000 zł. przyznanej dotacji.
- 2. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, os. Jagiellonów 1, 37-500 Jarosław -** „Aktywnie, zdrowo, bezpiecznie- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD”- ok. 30 miejsc w placówce, 35 000 zł. przyznanej dotacji.
- 3. Stowarzyszenie Kulturalno- Wychowawcze im. ks. Piotra Skargi, Plac ks. Piotra Skargi 2, 37-500 Jarosław-** „Całoroczne prowadzenie świetlicy”- ok. 50 miejsc w placówce, 30 000 zł. przyznanej dotacji.
- 4. Stowarzyszenie „Nowa Kultura”, ul. 3 Maja 12, 37-500 Jarosław-** „Prowadzenie całorocznej świetlicy środowiskowej z programem profilaktyki alkoholowej dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Jarosławia z rejonu Dzielnicy nr 2”- ok. 30 miejsc w placówce, 20 000 zł. przyznanej dotacji.

IV. Finansowanie, które dotyczy:

- kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
- podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 (np. związanych z pomocą w prowadzeniu gospodarstwa domowego), ponoszonych przez rodziny wspierające.

W roku 2021 nie poniesiono kosztów szkoleń dla rodzin wspierających. Natomiast asystenci rodziny uczestniczyli w dwóch szkoleniach, na które przeznaczono określoną część środków.

V. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku adopcyjnym.

Z tytułu ponoszenia kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo- wychowawczych, w roku 2021 wydatkowano kwotę **564 253, 96 zł.**

VI. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 (systemy te stanowią integralną część systemów stosowanych w realizacji świadczeń rodzinnych).

Powyższe zadanie realizowane jest przez MOPS w Jarosławiu terminowo.

VII. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Na bieżąco prowadzony jest monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą MOPS w Jarosławiu. Zadanie to jest realizowane zarówno przez asystentów rodziny, jak i wszystkich pracowników działu pomocy społecznej naszego Ośrodka. W związku z tym prowadzimy też bardzo szeroką współpracę ze szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi instytucjami zajmującymi się sprawami rodziny. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub niepokojącej sytuacji w rodzinie informujemy o tym Sąd Rodzinny w Jarosławiu.

Potrzeby związane z realizacją zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W budżecie MOPS w Jarosławiu na 2021 rok zostały zaplanowane środki finansowe na zabezpieczenie realizacji zadań wynikających z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przy uwzględnieniu dotacji w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2021” Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny generuje wciąż nowe potrzeby. Przede wszystkim należy kontynuować zatrudnianie asystentów rodziny przy jednoczesnym podnoszeniu ich kwalifikacji, gdzie niezbędna wydaje się możliwość otrzymania dotacji celowej z budżetu państwa. Bardzo istotne jest także podnoszenie kwalifikacji wszystkich pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.

Ponadto, należy utrzymywać i rozwijać gminny system opieki nad dzieckiem, a także zapewnić rodzinom przeżywającym trudności, wsparcie i pomoc specjalistyczną. Intensywna praca z rodziną przeżywającą trudności jest niezbędna dla poprawy kompetencji wychowawczych rodziców, aby móc zminimalizować liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Wśród istotnych potrzeb znajduje się także rozwój poradnictwa psychologicznego i prawnego dla rodzin potrzebujących wsparcia, oraz tworzenie systemu szybkiej interwencji w sytuacjach kryzysowych. Bardzo istotne jest także podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niekorzystnym zjawiskom społecznym.

Obligatoryjna jest także możliwość realizacji ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością.

Dla osiągnięcia zamierzonych celów i realizacji w/w potrzeb, niezbędna jest dalsza współpraca pracowników i jednostek organizacyjnych na terenie Gminy Jarosław, działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca ponadjednostkowa i wielotorowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Opracowanie: Katarzyna Szybiak, Agnieszka Pempuś

z up. BURMISTRZA
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Jarosławiu

dr Agnieszka Kruba-Nieckarz